

Beth felly?

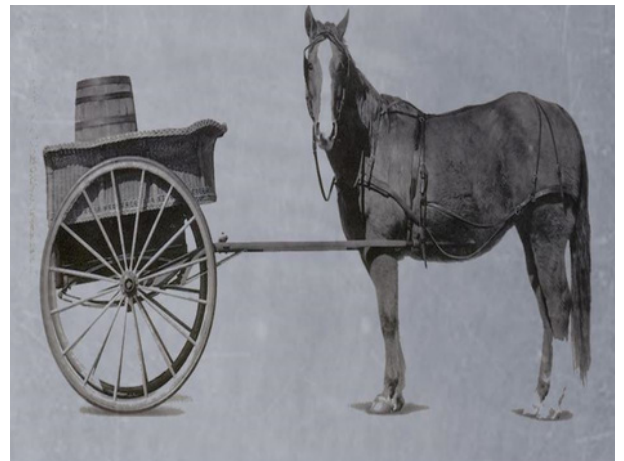
Dyletswydd a Phenderfyniad (5)

I ailymweld, ar ddechrau'r gyfres hon o flogiau, nodwyd bod dyletswydd yn ymwneud â gwneud yr hyn sy'n 'rhesymol' mewn perthynas â 'niwed rhagweladwy', er mwyn gwneud y mwyaf da a lleiafswm o niwed, mewn ffordd sy'n deg ac sy'n parchu ymreolaeth. Mae blogiau blaenorol wedi dadlau y gellir cysyniadu risg yn ehangach na risg i fywyd i gynnwys risg i les. Awgrymodd y blogiau hyn y gellid gweithredu'r cysyniad ehangach hwn o risg fel effeithiau rhagweladwy ar anghenion dynol sylfaenol sy'n sail i les. Nododd y blog diweddaraf y bydd arwyddocâd pob angen dynol yn amrywio o berson i berson. Bydd hyn yn dibynnu'n rhannol ar eu hamgylchiadau, ond hefyd ar y gwerth a'r ystyr a roddant i bob un o'r anghenion dynol.

Mae'r uchod yn ffurfio agweddau craidd y fframwaith Care Aims. Gyda'i gilydd, mae'r ystyriaethau hyn yn dangos mai'r man cychwyn ar gyfer unrhyw benderfyniad ynghylch dyletswydd yw darganfod beth sy'n bwysig i'r person dal sylw. Y rheswm dros wneud hyn, yn y lle cyntaf, yw nid i gyfrifo pa opsiwn triniaeth sydd fwyaf priodol, ond yn fwy sylfaenol i ddarganfod sut mae "salwch" ac "iechyd" yn edrych (golygu) iddynt. Mae hyn yn nhermau eu rolau cymdeithasol, eu hanghenion lles, a'u cynlluniau bywyd. O fewn Care Aims cyfeirir at hyn fel y cwestiwn 'felly beth?'. Nid yw'n golygu 'felly beth' mewn ffordd ddiystyr, ond y gwrthwyneb, 'felly beth' fel archwiliad gwirioneddol o effaith (neu effaith bosibl) cyflwr(au) iechyd person ar yr hyn sydd bwysicaf i'w lles. Mae'r dull Care Aims yn awgrymu bod derbyn y ddyletswydd cyn archwilio'r hyn sy'n bwysig, yw i rhoi'r cart o flaen y ceffyl.

Nid yw'n bosibl gwybod pa gamau sy'n rhesymol nes ein bod yn deall beth sy'n bwysig i'r person.

Unwaith y byddwn yn deall beth sy'n bwysig i berson, gallwn ddechrau meddwl gyda nhw am sut mae salwch neu nam yn effeithio ar eu lles neu'n peryglu ei les. Mae hyn yn caniatáu trafod y nodau y gallent eu gosod i leihau neu ddatrys risgiau ac effeithiau i'w lles, ac am yr hyn y gallai ein rhwymedigaethau fod mewn perthynas â'r nodau hyn.

Mewn mannau eraill yn y gyfres hon disgrifir y broses o archwilio ystyr, risg ac effaith fel

fformiwleiddio. Mae fformiwleiddio'n ceisio datblygu cyd-ddealltwriaeth o'r hyn sydd yn y fantol, beth mae hyn yn ei olygu i'r person o ran eu lles, pa ffactorau sy'n cyfrannu at risg ac effeithiau (e.e. achosion, rhagdueddu, parhad), a'r cryfder ac adnoddau y gellir eu defnyddio i fynd i'r afael â risgiau ac effeithiau. Dylai fformiwleiddio hefyd nodi'r nodau llesiant sy'n cael eu ceisio, a chynnig awgrymiadau (damcaniaethau) am yr hyn a fydd yn helpu'r person i gyflawni'r nodau hyn.

Nid yw'r safiad a gymerir gan Care Aims yn berthnasol yn ddamcaniaethol yn unig, mae'n debygol y bydd y graddau y mae ymarferwyr yn deall ac yna'n helpu dinasyddion i ddiwallu eu hanghenion sylfaenol yn ffactor pwysig sy'n dylanwadu ar gydymffurfiaid ag effeithiolrwydd ymyrraeth, yn ogystal â bodlonrwydd a chwynion a gofnodwyd. Mae hefyd yn debygol o ddylanwadu ar y galw ar wasanaethau iechyd. Er enghraifft, drwy leihau amllder cyflwyniadau ailadroddus i'r un gwasanaethau neu wasanaethau eraill sy'n deillio o anghenion nad oeddent yn cael eu deall na'u datrys yn ddigonol mewn cyfnodau gofal blaenorol.

Mae'r blog nesaf yn parhau i archwilio'r cwestiwn o'r hyn y mae'n ei olygu i fod yn "rhesymol", wrth wneud penderfyniadau am ddyletswydd.

